

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ

בפני **כבוד השופטת רז-לוי – אב"ד**

כבוד השופט גדעון

כבוד השופט משניות

בעניין: **המאשימה**

מדינת ישראל

ע"י עו"ד מורן גז

נגד

הנאשם

ע"י עו"ד עופרה סיבוני

גמר דין

השופטת י. רז-לוי- אב"ד

הנאשם קטין יליד 06.2003 הודה במסגרת הסדר טיעון בעובדות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן ונקבע כי ביצע את העבירות הבאות:

באישום הראשון הודה הנאשם בעבירות של מעשה סדום – עבירה לפי סעיף 347(ב), בנסיבות סעיף 345(א)(3) ביחד עם סעיף 25 לחוק העונשין התשל"ז – 1977 (להלן: "החוק"); ניסיון למעשה סדום - עבירה לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)(3) ביחד עם סעיף 25 לחוק; ובמעשה מגונה – עבירות לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3).

באישום השני הודה הנאשם בעבירות של מעשה סדום - עבירה לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק; ניסיון למעשה סדום - שתי עבירות לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)(3) ביחד עם סעיף 25 לחוק; ומספר עבירות של מעשה מגונה - עבירות לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק.

בהתאם לחלק הכללי בכתב האישום, הנאשם, ש' קטינה ילידת 11.2008 וט' קטינה ילידת 03.2009 הם בני דודים (להלן ש' וט' בהתאמה וביחד יכוננו "הקטינות"); כאשר במהלך התקופה הרלוונטית, החל מיום 30.6.2015, נהגו משפחות הקטינות ומשפחתו של הנאשם להתארח בבית סבתם בעיר בדרום (להלן: "הבית"), ובחלק מהתקופה הנאשם התגורר אף הוא באותו בית. במהלך התקופה נהג הנאשם במספר הזדמנויות לבצע בקטינות מעשי סדום וניסיון למעשי סדום על ידי החדרת אצבעותיו לפי הטבעת שלהן, וכן ביצע בהן מעשים מגונים בכך שנגע באיבר מיני.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

באישום הראשון – הודה הנאשם בכך שבמהלך שנת 2016 בעת שחגג בר מצווה, בהשתתפות הקטינות ובני המשפחה, הוא עלה עם המתלוננת שי' לגג אחד הבניינים, הורה לה להוריד את תחתוניה וזאת על מנת שיראה את איבר מינה. שי' עשתה כרצונו והורידה תחתוניה בפניו.

במועד נוסף שאינו ידוע במדויק למאשימה, בבית, הקטינה שי' ישבה על ברכיה כשהיא רוכנת קדימה והנאשם החדיר את אצבעות ידיו לפי הטבעת שלה.

במהלך שנת 2018, הנאשם ושי' שיחקו "רביעיות". במהלך המשחק הנאשם הורה לשי' לחשוף את חזה. שי' אשר חששה מהנאשם עשתה כרצונו, הרימה את בגדיה וחשפה את חזה בפניו. לאחר מכן הורה לה הנאשם להוריד את תחתוניה תוך כדי שהוא נצמד אליה עם ראשו, ושי' שחששה מפניו הורידה את תחתוניה וחשפה את איבר מינה; ובהמשך הנאשם הורה לשי' להעביר סוכריה על איבר מינה, אך שי' לא עשתה זאת; ובשלב מסוים הנאשם הניח את כף רגלו על איבר מינה החשוף. בהמשך שי' ישבה על ברכיה כשהיא רוכנת קדימה והנאשם ליקק את ישבנה וניסה להחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלה, אך לא הצליח לעשות כן.

במועד נוסף שאינו ידוע במדויק למאשימה, במהלך התקופה, בעת ששי' והנאשם נשאו לבדם בבית ואכלו יחד חטיפים, הכניס הנאשם את ידו מתחת לתחתוניה של שי' וליטף את איבר מינה.

באישום השני – הודה הנאשם בכך שבמהלך אירוע בר המצווה הוא הציע לטי' להתלוות אליו על-מנת לחפש את המפתחות של אולם האירועים. הנאשם הוביל את טי' לבניין נטוש, שם הושיב אותה על כיסא, הוריד את תחתוניה, ליקק את איבר מינה ונגע בו בידי, ובהמשך החדיר את אצבעותיו לפי הטבעת שלה.

במועד אחר, כשנתיים לאחר אירוע בר המצווה, שיחקו הנאשם וטי' "רביעיות" ובמהלך המשחק הנאשם שלח רגלו מתחת לשולחן עליו שיחקו ונגע באמצעות כף רגלו באיבר מינה של טי' מעל לתחתוניה. טי' ביקשה ממנו לחדול ממעשיו, אולם הוא התקרב אליה שוב עד שעזבה את המקום.

במועד שאינו ידוע למאשימה טי' נכנסה לחדר הממ"ד שבבית. הנאשם נכנס אחריה וחשף את איבר מינו בפניה.

במועד נוסף במהלך חג שבועות 2018 בשעת בוקר מוקדמת הנאשם ניגש לטי', העיר אותה משנתה ואמר לה "עכשיו זה הזמן שתראי לי את הישבן, את הקטנים ואת הגדולים". מיד לאחר מכן הנאשם הוריד את מכנסיה ותחתוניה של טי' וניסה להחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלה. משלא הצליח לעשות כן, הוא ניגש למטבח, מרח שמן על איבר מינו, ובזמן הזה טי' הרימה את מכנסיה ותחתוניה וחזרה לישון; כעבור מספר שניות הנאשם שב לטי', הפשיל את מכנסיה ותחתוניה וניסה שוב להחדיר בכוח את איבר מינו לפי הטבעת שלה. טי' אמרה לנאשם שכואב לה וביקשה ממנו לחדול, אך הוא אמר לה "מה אכפת לך, רק שנייה" והמעשים נמשכו עד שטי' הפצירה בו לחדול. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, טי' דיממה מאזור פי הטבעת.

בצאת חג השבועות במהלך שנת 2018, בעת שהנאשם וטי' שכבו בבית על גבי המיטה, הנאשם הראה לטי' סרטון וידיאו בעל תוכן פורנוגרפי. לאחר מכן ולבקשת הנאשם, טי' ישבה על ברכיה כשהיא רוכנת קדימה

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

והנאשם ניסה להחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלה, ובהמשך נגע בידו באיבר מינה ובו בעת ט' נגעה באיבר מינו.

לאחר הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן בחודש פברואר 2019, לאור גילו הצעיר ומאחר שהוא היה משולב כבר במסגרת הליכי המעצר במסגרות שונות ובפיקוח שירות המבחן - תחילה בחלופת המעצר "שיטה" ובהמשך במעון "מצפה ים" - הורינו על הגשת תסקיר של שירות המבחן לנוער, כאשר לא היה הסדר בין הצדדים לעניין העונש.

מאז הודאת הנאשם הוגשו תסקירים רבים של שירות מבחן לנוער, בהם פורט המעקב אחר השתלבותו במעון "מצפה ים" בו שהה מתחילת שנת 2019 ולמעשה עד סוף שנת 2021 (כ-3 שנים) במהלכן היו עליות ומורדות. כפי שציין מנהל מעון "מצפה ים" אשר התייצב בעצמו לדיון שנערך לאחרונה ביום 06.01.2022, למעשה כבר מחודש אוגוסט 2021 הומלץ על ידי שירות המבחן על המשך התהליך הטיפולי במסגרת מעבר, זאת לאחר מיצוי שהותו במעון "מצפה ים". בהמשך נמצאה מסגרת המשך בה הומלץ שהנאשם ישולב - הוסטל "בית הדקל", כאשר מסיבות שאינן תלויות בנאשם הוא לא השתלב שם. לאחר מכן נעשה ניסיון לשלבו ב"בית עלם", אך הוא לא צלח לאחר הראיון שנערך לנאשם; בהמשך לאחר ששירות המבחן סבר שיש מקום למסגרת סגורה נוספת לטיפול ייעודי בעבירות מין והוצע לו הוסטל "מעגלים", הנאשם לא היה מעוניין להשתלב בו; ולאחר הדיון האחרון בו הביע נכונות, הגיע הנאשם לראיון בהוסטל "מעגלים", אך בהוסטל סברו שהוא אינו מתאים למסגרת.

מכאן ובחלוף כ-3 שנים מאז הודאתו בפנינו טענו הצדדים לעונש.

תסקירי שירות המבחן אודות הנאשם

שירות המבחן הגיש תסקירים רבים אודות הנאשם (יותר מעשרה), כאשר התסקיר הראשון הוא מחודש מאי 2019 – זאת לאחר שהנאשם הודה בכתב אישום מתוקן בחודש פברואר 2019. בתסקירים הרבים שהוגשו שירות המבחן פירט את המעקב אחר שהות הנאשם תחת צו פיקוח וצו ההשגחה במעון "מצפה ים", שבו שהה הנאשם החל מחודש ינואר 2019 ובסך הכל כמעט 3 שנים. עוד תוארה בתסקירים השתלבותו של הנאשם במעון, הצורך בהעמקת הקשר הטיפולי, הצורך בהפנייתו לטיפול ייעודי ועל כן לאורך כל התקופות התבקשו דחיות חוזרות ונשנות על ידי שירות המבחן לנוער טרם מתן המלצה סופית, תוך הארכה מעת לעת של צו ההשגחה הזמני.

בתסקיר מחודש ספטמבר 2019 נסקר הרקע של הנאשם, אשר עוד קודם למעצרו התקשה ללמוד, החל לעשן סיגריות ולשתות אלכוהול בסופי שבוע במפגשים עם חברים; ונעשו ניסיונות להשמתו בפנימיות ללא הצלחה. כאשר היה בן 14 עבר להתגורר אצל הורי האם באשקלון ולמד ביחידה לקידום נוער בשדרות עד למעצרו.

ביחס לתפקודו בחלופת המעצר צוין, כי תחילה היה מעורב באירועי אלימות כלפי נערים אחרים, אך בהמשך הפנים את הכללים והחוקים במסגרת. בהמשך התייחסה עורכת התסקיר לתפקודו במעון "מצפה ים", וציינה כי באופן כללי הנאשם מתפקד באופן חיובי ומשתתף בפעילויות השונות. בהיבט הטיפולי צוין, כי

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ

הנאשם משולב בשיחות, אך מתקשה לשתף בתכנים מעולמו הרגשי. עוד צוין, כי מצבו של הנאשם יציב על אף הקשיים שתוארו. ביחס להשתלבותו במעון צוין, כי הנאשם נוטה להתנהגות כוחנית ומניפולטיבית אם כי התנהגותו לא חוצה "גבולות אדומים". צוין עוד כי הנאשם זקוק לטיפול ארוך טווח במסגרתו ייחשף לגבולות ברורים וכי החלה עמו עבודה בנוגע לעבירה בקבוצת פוגעים מינית.

בהמשך צוין, כי הנאשם מתפקד באופן חיובי במעון, אם כי נוטה להתנהגות כוחנית ובוחנת גבולות; וכי מחודש יוני הוא משולב בקבוצה לפוגעים מינית ויכולתו לשתף ולהיתרם ממנה מותאמת לשלב הראשוני בו הוא נמצא. על כן, בשלב זה התבקשה דחיה נוספת כדי לבחון את ההליך הטיפולי תוך הארכת צו ההשגחה הזמני.

בתסקירים נוספים מחודש ינואר 2020 ומאי 2020 צוין כי המסגרת נותנת מענה לצרכיו וכי הוא נמצא בתהליך חיובי, למרות שעדיין ישנה כברת דרך בהליך הטיפולי סביב העבירה. בתסקיר מחודש מאי 2020 שירות המבחן ציין, כי הנאשם מבין את חשיבות הקשר עם שירות המבחן וכי הוא השתלב בקבוצה המיועדת לפוגעים מינית, תורם לה ונתרם ממנה, אך לצד זאת הוא עדיין מתקשה לערוך עבודה פנימית משמעותית. הודגש כי דרכו של הנאשם במעון ידעה עליות וירידות ובתקופה האחרונה התאפיינה בירידה, אך יחד עם זאת הוא מפגין מוטיבציה ועל-כן, בשלב זה התבקשה דחייה נוספת.

בתסקירים נוספים מחודשים אוגוסט ונובמבר 2020 צוין כי הנאשם היה מעורב בתחום הסמים ובשימוש בטלפון נייד ללא אישור ולאחר מכן תפקודו השתפר. צוין כי לאור ההערכה כי הוא בעל מוטיבציה להמשיך ולשתף פעולה בהליך הטיפול, יכול ויש מקום לסיים את ההליכים הנוספים, אך בסופו של דבר, בתסקיר מחודש נובמבר 2020 שירות המבחן בא בהמלצה על נקיטת ענישה הכוללת גבולות, בדמות עונש מוחשי וכן על המשך ההליך הטיפולי שבו התמיד הנאשם למעלה משנתיים. עוד צוין, כי גורמי סיכון רבים שעמדו בבסיס העבירה, קיבלו מענה הולם, לצד חלק מדפוסי התנהגות שעדיין מעמידים אותו בסיכון.

בדיון שנערך לאחר קבלת התסקיר בחודש נובמבר 2020 אשר כלל המלצה סופית, ציינה ב"כ המאשימה כי בכוונת המאשימה לטעון לעונש מאסר בפועל. לאחר דין ודברים עם ההגנה, ולאחר שהמאשימה השתכנעה כי יש לאפשר לנאשם להעמיק את הטיפול במעון "מצפה ים" והנאשם התחייב לכך, סוכם כי תינתן דחייה של 4 חודשים נוספים.

בתסקיר שהתקבל לאחר מכן בחודש פברואר 2021 צוין, כי קיים פער בין התקדמות הנאשם ברצף הטיפולי לרצף השיקומי, כאשר ברצף הטיפולי תפקודו מגלה שיפור ניכר והוא מתפקד באופן תקין במסגרת, אך מנגד ברצף הטיפולי ועל אף הימשכות התהליך, עולה קושי מצדו להיחשף, לתת אמון בגורמי הטיפול, להביע אמפתיה כלפי נפגעות העבירה ולשנות דפוסי התנהגות. עוד צוין כי אירועים חריגים ומדאיגים ממשיכים בעניינו ועל כן שירות המבחן לנוער שב על המלצתו לענישה לצד המשך תהליך טיפולי. בדיון שנערך לאחר קבלת התסקיר ביקשו הצדדים שהות כדי להידבר ביניהם, ובהמשך בדיון בחודש אפריל 2021 התבקשה הגשת חוות דעת ממונה על עבודות השירות טרם גיבוש עמדת המאשימה באופן סופי.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

בתסקיר שהתקבל בחודש יולי 2021 ציין שירות המבחן את התרשמותו כי קיימים גורמי סיכוי וסיכון במצבו של הנאשם. צוין שהוריו תומכים ופועלים למענו; שהוא מגלה מוטיבציה להשתתף בהליך הטיפול ותפקודו חיובי לאורך זמן במסגרת; וכי מאז מעצרו לא נפתחו נגדו תיקים. מאידך צוין כי ביצוע העבירות החמורות והמתמשכות, תוך ניצול פער הגילאים עם המתלוננות מצריך עבודה נוספת במישורים שונים בתחום הטיפולי. עוד צוין כי רב הנסתר על הגלוי בכל הקשור לדינמיקה של המשפחה הגרעינית והמורחבת, המסרים ודפוסי התנהגות אליהם הוא חשוף. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נרתע מההליך הפלילי, מכיר בנזקים שגרם ומביע נכונות לפצות את המתלוננות, אך יחד עם זאת, ולאור ההערכה שיש מקום להמשיך את ההליך הטיפולי, הומלץ על מעבר מדורג מהמעון לחיים עצמאיים בדמות מסגרת מעבר, כדי ליצור מעבר הדרגתי ממסגרת אינטנסיבית בעלת גבולות ברורים ליציאה לקהילה הדורשת עצמאות מלאה ואחריות אישית גבוהה; כן צוין, כי נוכח התנגדות הנאשם ואביו למעבר למסגרת המשך, יש מקום שבית המשפט יסייע לגיוס הנאשם והוריו לשיתוף פעולה לתוכנית שהוצעה לו, כאשר בתקופת הדחייה יפעל שירות המבחן לאתר עבורו מסגרת המשך אשר תיתן מענה הולם לצרכיו. נוכח האמור נדחה הדיון לצורך מציאת מסגרת המשך.

בתסקיר מחודש אוגוסט 2021 המליץ שירות המבחן על מעבר מדורג של הנאשם מהמעון להוסטל הפתוח "בית דקל", כאשר שילובו במסגרת זו יאפשר מעבר הדרגתי ממסגרת אינטנסיבית ובעלת גבולות ברורים ליציאה לקהילה הדורשת עצמאות מלאה ואחריות אישית גבוהה. צוין כי ביום 30.8.21 צפוי להתקיים לנאשם ראיון בהוסטל "בית דקל", כאשר הנאשם והוריו הביעו נכונותם לשילובו במסגרת המשך. לצד זאת צוין, כי לעתים קרובות אמירותיו של הנאשם אינן משקפות את כוונותיו האמתיות, כי הוא לא השכיל לנצל באופן מלא את ההזדמנויות הטיפוליות אשר קיבל; ובסופו של דבר נתבקשה דחייה נוספת של שלושה חודשים נוספים לצורך ראיון הנאשם במסגרת והמשך שילובו במסגרת.

בסופו של דבר, כעולה מהתסקיר שהוגשו באוקטובר 2021, לאור אירוע שריפה בהוסטל "בית דקל" לא נערך לנאשם ראיון קבלה כפי שתוכנן, אלא רק בשלהי חודש ספטמבר 2021; וכי לאור אירוע השריפה, הקליטה במסגרת החדשה צפויה להתקיים רק בעוד שלושה חודשים. הוטעם, כי להתרשמות שירות המבחן, טרם בשלה העת לסיים את ההליך המשפטי ולכן הומלץ על דחיית הדיון בארבעה חודשים נוספים, לצורך בחינת תפקודו בהוסטל.

בתסקיר מעדכן מחודש נובמבר 2021 צוין כי בסופו של דבר נוכח השריפה ב"בית דקל" לא תתאפשר כלל קליטת צעירים עד הודעה חדשה ונוכח כך פעל שירות המבחן לשילוב הנאשם במסגרת חלופית - "בית עלם"; אך הנאשם לא התקבל למסגרת זו בשל התנהגות בעייתית בראיון הקבלה והתרשמותם כי הוא אינו מתאים והמסגרת לא תוכל לספק עבורו את המוגנות והמענים להם הוא זקוק. בנוסף מאז הדיון הקודם חלה התדרדרות במצבו של הנאשם במעון "מצפה ים" לנוכח מעורבותו באירועים פוגעניים כלפי נערים אחרים ובהיעדר שיתוף פעולה בקבוצה הטיפולית בה שולב, ואף הוחלט לסיים השתלבותו בקבוצה ייעודית לנערים פוגעים מינית; ונוכח האמור הוקדם הדיון בפנינו.

בדצמבר 2021 התקבל תסקיר סופי של שירות המבחן בו תוארה השתלשלות העניינים שפורטה לעיל. הודגש כי בשלב זה הנאשם מיצה את ההליך הטיפולי במסגרת. שירות המבחן התרשם באופן דומה לגורמי הטיפול

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ [REDACTED]

במעון, כי המשך שהותו במעון עשוי להוביל להידרדרות ונסיגה במצבו ואף לפגיעה ביתר הנערים; וכי למרות ניסיונות רבים, לא נמצאה מסגרת עבורו. הוסבר כי על רקע חידוד הצורך במסגרת מפקחת והדוקה עבורו, הוא הופנה למסגרת "מעגלים", אך הוא והוריו הביעו רצון שהוא ישוב לביתו, ושתינתן לו הזדמנות להשתלב במענים הטיפוליים בקהילה. בהמלצתו עמד שירות המבחן על גורמי הסיכוי והסיכון בעניינו של הנאשם, כאשר משכלול מרכיבי הסיכוי והסיכון עלה כי הנאשם התקדם בציר התפקודי, בעוד שבציר הטיפולי שבים ועולים גורמי דאגה וסיכון. בשלב הזה האפשרויות הטיפוליות עבור הנאשם במסגרות חוץ ביתיות מוצו, הוא אינו מעוניין להשתלב בהוסטל "מעגלים", בעוד המענים הטיפוליים בקהילה יספקו לו מענה חלקי בלבד. עוד צוין, כי לאור האמור, וחרף ההליך הטיפולי שעבר הנאשם, נוכח סירובו לבחון השתלבות ב"מעגלים", הרי אין לשירות המבחן המלצות טיפוליות נוספות אותן הוא יכול להציע.

אשר לגזירת הדין, צוין, כי השמת הנאשם מאחורי סורג ובריה עלולה להזיק לו שכן הוא עלול להפנים קודים עברייניים וכך עלולה להיגרם רגרסיה בהתקדמות התפקודית אותה הצליח להשיג בשלוש שנות הטיפול במעון "מצפה ים". עוד צוין כי במידה ובית המשפט יחליט שלא להשית עליו עונש מאסר בפועל, שירות המבחן יוכל ללוות אותו במסגרת עבודות השירות לפי הוראות הדין, כאשר במסגרת ליווי של הנאשם, שירות המבחן יוכל לסייע בהפנייתו לגורמי קהילה שסייעו לו בקבלת כלים לחיים עצמאיים בתחום התעסוקה, ויפעל לשילובו במענים טיפוליים ובכלל זה מעקב אחר מצבו בתחום הסמים וכן אפשרות של מתן מענה טיפולי להוריו.

לאחר שהנאשם בסופו של דבר הביע הסכמה לנסות ולהשתלב בהוסטל "מעגלים", עתרה באת כוחו לדחייה אחרונה לצורך כך. בסופו של דבר קצינת המבחן מסרה כי גורמי הטיפול שקראו את החומרים בעניינו התרשמו מהעדר מוטיבציה והעדר הכרה מצדו בצורך הטיפולי ועל כן סברו שאין זה נכון לקיים ראיון קליטה בעניינו, ועל כן לא זומן לראיון קליטה בהוסטל "מעגלים" והצדדים טענו לעונש.

תסקיר נפגעות העבירה

לבקשת המאשימה, הוגשו תסקירי נפגעת העבירה ביחס לקטינות ט' ושי'.

בשני התסקירים הודגשה החשיבות בחסיונם, זאת בשל הקרבה המשפחתית בין הנאשם לבין הקטינות הנפגעות ובשל הקשר המשפחתי שקיים גם מצד האב. לאור האמור, מטעמי צנעת הפרט ומהות האמור בתסקירים, יובאו הדברים בתמצית בלבד.

ביחס לקטינה שי', התסקיר נערך על סמך מידע שנמסר מהוריה של הקטינה ומהמטפלת שלה. בתסקיר פורטה הפגיעה במשפחתה של הקטינה שי', הקושי שהיה בחקירה המשטרתית לאחר שהקטינה ט' היא שחשפה את הפגיעה בפני הקטינה שי'. בתסקיר תוארו ההשפעות שהיו למעשיו של הנאשם על הקטינה שי' וכן הטראומה שגרם לה באמצעות מעשיו (ראה לדוגמה עמ' 4 לתסקיר). עוד תוארו בתסקיר תחושות הפחד והחרדה וכן תוארה המורכבות הנוספת בשל הקרבה המשפחתית וצוין כי המשבר המשפחתי הרחב גרם למחיר כבד מאוד. כעולה מהתסקיר, מעשי הנאשם גרמו לשינוי לרעה בחייה של הקטינה, ואף השפיעו על כל המערכת ההורית והמשפחתית (ראה עמ' 5 לתסקיר). על פי התסקיר, לפגיעה השלכות נרחבות על שי', אף

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

כלפי המשפחה המורחבת והקהילה, בשים לב לקהילה בתוכה חיה המשפחה. לסיכום צוין כי צפויה לשי' כברת דרך טיפולית ארוכה, לצד עבודה רבה המונחת על כתפי הוריה.

ביחס לקטינה ט', התסקיר נערך על סמך פגישה עם הוריה. בתסקיר תואר אופן חשיפת הפגיעה וצוין כי לאחר שאמה של ט' שמעה את דבר הפגיעה מט', היא פנתה לאדם המטפל בפגיעות מיניות שהפנה אותה למרכז ההגנה "בית לין", וכי לאחר החשיפה היא חשה שמה שקרה היה קשה מנשוא (ראה האמור בתסקיר בעמ' 3 בסוף הפסקה המתייחסת לנושא זה). התסקיר התייחס אף להשלכות הפגיעה בין היתר על המערכת המשפחתית, ועל האם, בפרט לנוכח העובדה שמי שפגע בבתה ט' הוא אחיינה, בנה של אחותה, כאשר היא חווה את הדברים כטרגדיה שפקדה אותה (ראה בעמ' 4 לתסקיר). בתסקיר תוארה התייחסות משפחתה של ט' להליך הפלילי, לעונש ולחשיבות שהם רואים בכך שהנאשם יעבור טיפול משמעותי שיביא לשינוי בהתנהגותו. עוד צוין בתסקיר כי השלכות הפגיעה לטווח ארוך אינן ניתנות במדויק לחיזוי, אך הידע המקצועי המצטבר מעיד על כך שפגיעה מינית בגיל צעיר עשויה לבוא לידי ביטוי בגיל מבוגר ולהשפיע על התפקוד בתחומי החיים השונים (ראה עמ' 5 לתסקיר). לסיכום צוין כי השפעותיה של הפגיעה המינית ייחשפו במהלך השנים, תוך תקווה שהכוחות הקיימים בקטינה ט' בצירוף הוריה יעפילו על נזקי הפגיעה המינית שעברה ויוכלו לה.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה הגישה טיעוניה בכתב והוסיפה מספר דגשים בטיעוניה בעל-פה. לעמדת המאשימה, מידת הפגיעה של מעשי הנאשם בערכים המוגנים היא ברמה הגבוהה ולכן על הענישה המוטלת על מי שהורשע בעבירות מין כלפי קטינים לשקף את הזעזוע והסלידה של הציבור ממעשים כאלה; ועל בית המשפט לשמש מגן לקטינים מפני מי שמבקשים לבצע בהם את זממם, תוך פגיעה בכבודם וברוחותם. המאשימה הפנתה בעניין זה לפסיקה ממנה ניתן ללמוד על ההתייחסות המחמירה של בתי המשפט כלפי מבצעי עבירות מין בכלל, ומבצעי עבירות מין בקטינים בפרט.

באשר לשיקול השיקומי צוין, כי אכן אינטרס השיקום הוא אינטרס ציבורי, אך בצד החובה למצות את סיכויי שיקומו של הנאשם הקטין אין להתעלם מכך שקטינות אינה מהווה חסינות.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות הדגישה המאשימה את התכנון המוקדם שקדם לעבירות, כאשר הנאשם יצר הזדמנויות ותנאים נוחים לביצועו, עת לקח את הקטינות למקומות שקטים כדי לבצע את זממו, תוך ניצול האמון שהן נתנו בו; באשר לחלקו היחסי בביצוע העבירות, הרי הן בוצעו על ידו במלואן; ביחס לנזק שנגרם וצפוי להיגרם מביצוע העבירות, הרי מדובר בקטינות שהיו רכות בשנים, האחת בת שמונה וחצי והשנייה בת שבע וחצי, והנאשם פגע בגופן וכבודן כאשר ניסה לבצע בהן מעשים קשים. בהקשר זה, הפנתה ב"כ המאשימה לתסקיר נפגעות העבירה ביחס לשתי הקטינות, כאשר ביחס לקטינה ט' צוין כי מעשיו השפיעו על התנהלותה בכל תחומי חייה ואף על משפחתה, מצבה הנפשי אינו קל והיא הפכה מקורבן לנאשמת בעל כורחה בשל היעדר התמיכה המשפחתית, בעוד שהקטינה ט' אשר חשפה את מעשיו של הנאשם חשה הקלה, זכתה לתמיכת בני משפחתה ועל כן התנהלותה בעקבות המקרה לא השתנתה.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

באשר לשהות הנאשם במעון "מצפה ים" ולהליך שעבר ציינה, כי מהתסקירים האחרונים עלה כי חלה הדרדרות בשהותו במעון בזמן האחרון, ולאחר שנים של שהות שם היה מצופה להתקדמות משמעותית יותר ועדיין התרשמות גורמי הטיפול היא שרב הנסתר על הגלוי; כי הנאשם מתקשה לזהות ולהימנע ממצבי סיכון; וכי רמת האמפתיה שלו עודנה מצומצמת; ועל כן סבר שירות המבחן שיש צורך בהמשך טיפול סביב התנהגויות הכוללות סיכון; וכי במצבו הנוכחי של הנאשם, קיים סיכוי למעורבותו בביצוע פגיעות חוזרות בעתיד. בעניין זה הודגש כי למרות הזדמנויות שניתנו לנאשם להשתלב בהוסטל "מעגלים", לאור היעדר מוטיבציה שלו והיעדר הכרה בצורך טיפולי, הנאשם לא נקלט שם ועל כן יש חשיבות בהשתתפות עונש מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה הפנתה לענישה הנוהגת במקרים דומים. בסופו של דבר, לאור חומרת מעשי הנאשם ומסוכנותו הגבוהה, עתרה להשתתפות עונש מאסר בפועל, זאת כדי להבהיר לו ולעברייני מין אחרים את חומרת מעשיהם ועל מנת שבית המשפט, המגן על קורבנות העבירה, יגיב בחומרה על מעשים מסוג זה. עוד עתרה המאשימה להשתתפות מאסר מותנה מרתיע ופיצוי הולם לכל אחת מהקטינות.

ב"כ הנאשם הדגישה כי הנאשם הביע אמפתיה רבה לקורבנות העבירה וכך גם לבני משפחתו, כאשר האמפתיה לקורבנות באה לידי ביטוי בין היתר כאשר בתחילת הדרך ביקש לכתוב מכתב לנפגעות העבירה והוריהן על-מנת להביע את צערם וחרטתו. עוד הדגישה כי הנאשם שהה במשך מספר שנים במעון "מצפה ים", עשה שם דרך משמעותית וגם כיום הוא לא זונח את האפיק הטיפולי ומעוניין בטיפול ובהמשך ליווי של שירות המבחן. הודגש כי ביחס להוסטל "מעגלים" הנאשם התקשה מאוד להשלים עם כך שייכנס למסגרת כזאת שהיא מסגרת של בגירים שרובם ביצעו עבירות מין מאוד קשות ועל כן החשש שלו ושל הוריו להגיע למסגרת כזאת מובן בהחלט.

עוד הודגש כי הנאשם ביצע את עבירות לפני 6-4 שנים, בהיותו כבן 14-13, שזהו גיל צעיר מאוד, בעוד שהיום, בחלוף תקופה ארוכה בה שהה במעון "מצפה ים", הוא נמצא במקום אחר. לטענתה, למעט התקופה האחרונה, הטיפול לאורך כל הדרך היה מדהים, הנאשם קיבל מענה לכל בעיותיו, שיתף פעולה וניתן לראות כי היו לו עליות ומורדות, אך המורדות היו מינוריות ולא פגעו בהליך הטיפולי. בעניין זה הפנתה לדברי מנהל המעון בו שהה הנאשם אשר ציין, כי התקופה האחרונה לוותה עבור הנאשם בחוסר וודאות שהובילה אותו להתנהג באופן חריג; ולצד זאת הביעה צער על כך שבמסגרת המעון לא ניתן מענה לעניין הפגיעות המיניות אשר בוצעו בנאשם עצמו.

ב"כ הנאשם ביקשה לתת משקל לכך שהנאשם שהה במעון נעול במשך 3 שנים, כאשר על פי חוק הנוער ניתן להשית עונש של צו במעון נעול חלף מאסר בפועל, ומכאן לטענתה, כי התקופה בה שהה הנאשם במעון נעול שוות ערך במובנים מסוימים לעונש מאסר - כך מבחינת התנאים והקושי הרב, בפרט לאור העובדה שהנאשם שהה שם מגיל צעיר.

ב"כ הנאשם טענה כי בתסקיר האחרון של שירות המבחן הומלץ להימנע משליחת הנאשם למאסר בפועל, ותחת זאת להשית עליו עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, בעוד לא ברור מדוע לבסוף צוין כי רמת המסוכנות המינית של הנאשם עלתה, מבלי שקרה אירוע המצביע על מסוכנות מינית.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

באשר לשהות במעון "מצפה ים" צוין כי הנאשם זכה לקבל שם טיפול מצוין ולאורך השנים, למעט התקופה האחרונה, הטיפול בו והתקדמותו היו מעולות והוא קיבל מענה לרוב הבעיות שהיו לו ושיתף פעולה, וכי הקשיים היו מינוריים ובגדר הטבעי המצופה מבני נוער השוהים במסגרת תקופה כה ממושכת.

עוד הוטעם על ידי הסנגורית כי השתת עונש מאסר בפועל על הנאשם לא תשרת את האינטרס הציבורי ואת האינטרס של הנאשם ותוריד לטמיון את התהליך שהוא עבר במעון במשך 3 השנים האחרונות; וכי גם הרשעת הנאשם בעצמה כשמדובר בקטיין שביצע את המעשים בגיל צעיר, היא בבחינת ענישה.

לסיכום טענה ב"כ הנאשם, כי לאור הדרך הטיפולית והמאמצים שעשה הנאשם, ובשים לב לכך שהנאשם ביצע את העבירות בגיל צעיר מאוד; לכך שמהרגע הראשון הוא נטל אחריות; שלא נפתחו לו תיקים נוספים בחלוף הזמן; בהתחשב בהליך טיפולי שעבר לאחר ששהה במעון במשך תקופה ארוכה, הרי נכון להמשיך בהליך ובכיוון זה. על כן יש מקום שבית המשפט יאמץ את המלצת שירות המבחן וישית על הנאשם עונש מאסר בדרך של עבודות שירות לצד עונש מאסר מותנה שיהיה כחרב מעל ראשו ופיצוי למתלוננות; וכי שירות מבחן ימשיך ללוותו בתקופת ריצוי עבודות השירות.

דין

טרם נדון בעונש שיש לגזור על הנאשם, יש לבחון האם יש מקום להרשיעו בעובדות בהן הודה, אם לאו. שכן כאשר מדובר בקטיין, סעיף 24 לחוק הנוער שפיטה וענישה דרכי טיפול התשל"א – 1971 (להלן: "חוק הנוער") קובע כי בית המשפט צריך להכריע ראשית באיזו מהדרכים לנקוט:

"קבע בית משפט לנוער שהקטיין ביצע את העבירה והוגשו לו תסקיר של קצין המבחן ותוצאות הבדיקות והחקירות, שעליהם הורה לפי סעיף 22, יחליט על אחד מאלה:

- (1) להרשיע את הקטיין ולגזור את דינו;
- (2) לצוות על אחד או יותר מהאמצעים ודרכי הטיפול המנויים בסעיף 26;
- (3) לפטור את הקטיין בלא צו כאמור."

במקרה זה, לאור העולה מתסקירי שירות המבחן והעובדה שגם כיום לאחר התקופה הארוכה במעון "מצפה ים" וההליכים הטיפוליים השונים בהם ניסה שירות המבחן לשלב את הנאשם, עדיין הרושם הוא כי הנאשם זקוק לטיפול ולמסר ברור ומרתיע, וכי הנאשם לא הלך את כברת הדרך שהייתה מצופה ממנו, הרי יש מקום להרשעת הנאשם, ואין מקום בנקיטת דרכי טיפול; שירות המבחן לא המליץ על כך; ואף בא כוחו לא עתרה להימנע מהרשעתו.

נוכח האמור אנו מרשיעים את הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן:

באישום הראשון בעבירות של מעשה סדום – לפי סעיף 347(ב), בנסיבות סעיף 345(א)3 ביחד עם סעיף 25 לחוק העונשין התשל"ז – 1977 (להלן: "החוק"); ניסיון למעשה סדום- עבירה לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)3 ביחד עם סעיף 25 לחוק; ובמעשה מגונה – עבירות לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)3.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

ובאישום השני בעבירות של מעשה סדום - לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק; ניסיון למעשה סדום - שתי עבירות לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)(3) ביחד עם סעיף 25 לחוק; ומספר עבירות של מעשה מגונה - עבירות לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק.

באשר לגזירת דינו של הנאשם והעונש הראוי - הנאשם הודה ונמצא אשם בביצוע עבירות מין חמורות במתלוננות. כתב האישום מגולל מסכת של מעשים קשים ופוגעניים שבוצעו כלפי שתי בנות דודותיו, האחת בהיותה בת 7 לערך כשהחלו המעשים והשנייה בהיותה בת כ-8. המדובר בנאשם שבמהלך תקופה של יותר משנתיים נהג לבצע בנפגעות העבירה מעשי סדום על ידי החדרת אצבעותיו לפי הטבעת שלהן וניסה לעשות בהן מעשי סדום נוספים על ידי ניסיון להחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלהן וכן נהג לגעת באיבר מינו. המעשים נעשו תוך שהנאשם ניצל את פער הגילים בינו לבין בנות דודותיו הקטנות, כאשר האחת צעירה ממנו ב- 5.5 שנים והשנייה צעירה ממנו ב- 6 שנים, פער גילים משמעותי ביותר במיוחד בהתחשב בגיל בו היו מצויים הנאשם והקטנות.

חומרה נוספת במעשיו של הנאשם מתבטאת בכך שהנאשם ביצע את מעשיו תוך ניצול גילן הצעיר מאוד של הקטנות שלא הבינו עד תום את הפסול במעשים, ותוך ניצול הזדמנויות של מפגשים משפחתיים כגון בר מצווה אותה הוא חגג או מפגשים בחג הפסח ובחג השבועות בבית סבתם המשותפת. זאת תוך שהנאשם ניצל מעמד בו שיחק עם הקטנה ש', כדי לתת לה הוראות שתחשוף את חזה בפניו ותרים את בגדיה והיא עשתה כדבריו, תוך חשש מפניו (ראה לדוגמה באישום הראשון).

באירוע בר המצווה של הנאשם עצמו, הנאשם נגע לא רק בש', אלא גם בבת דודתו הצעירה יותר ט', כאשר הוא הוביל אותה לבניין נטוש, הושיב אותה על כיסא, הוריד את תחתוניה וליקק את איבר מינה ואף החדיר את אצבעותיו לפי הטבעת שלה, ובמקרה נוסף, כשנתיים לאחר אירוע בר המצווה, הוא ביצע בה מעשים נוספים. הנאשם אף ביצע חלק מהמעשים, כשהוא מתעלם לחלוטין מהפגיעה בט', כמתואר באישום השני, כאשר הוא ניסה להחדיר בכוח את איבר מינו לפי הטבעת שלה, בעודה אומרת לו שכואב לה ומבקשת ממנו שיחדל ממעשיו, אך הוא לא הפסיק עד שהיא דיממה מאזור פי הטבעת.

המחוקק התייחס בחומרה רבה לביצוע עבירות מין, בשים לב לכך שיש בהן כדי לבזות, להשפיל ולפגוע פגיעה קשה בגופו ובכבודו של קורבן העבירה, וביתר שאת כאשר העבירות מבוצעות בקטנה בגיל כה צעיר. בעניין זה יפים הדברים שנאמרו בע"פ 6690/07 פלוני נ' מדינת ישראל (10.3.08):

"על החומרה שיש בעבירות מין, לא כל שכן כאשר הן מבוצעות בקרבן קטין או קטינה, דומה כי אין צורך להכביר מילים. חילול כבוד האדם של הקרבן, ניצול התמימות האמון, חוסר האונים ואי היכולת להתנגד באופן משמעותי שמאפיינים פעמים רבות קרבנות עבירה קטינים, ניצול החשש והפחד אצל רבים מהם מחשיפת המעשים, הצלקות הנפשיות העמוקות הנחרתות בנפשם, הפגיעה בתפקודם השוטף במסגרות החיים השונות, הזוגיות, החברתיות, האישיות ואחרות - כל אלה הם אך מקצת הטעמים לחומרתן היתרה של עבירות המין המבוצעות בקטינים. הגנה על שלומם של קטינים, על שלמות גופם ונפשם הינה אינטרס חברתי מוגן על ידי דיני העונשין. על העונש הנגזר

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

במקרים שעניינם לשקף את ההגנה על כבודם, גופם ונפשם של קטינים וקטינות ולהרחיק מן הציבור את אלו מהם נשקף להם סיכון. על העונש לשקף את הסלידה מן המעשים, את הוקעתם, ולשלוח מסר מרתיע לעבריינין שעניינו נידון ולציבור העבריינים בכוח...".

מתסקירי נפגעות העבירה עולה פגיעה בקטינות, בתא המשפחתי הגרעיני, ובכל המרקם המשפחתי, זאת לאור קרבת המשפחה הן מצד האב והן מצד האם. התסקירים מספקים את האזוות הרבות שיהיו לפגיעה גם בעתיד, לאור אותה מורכבות ולאור העובדה שהמדובר בפגיעה בגיל כה צעיר, וההשלכות הידועות בספרות המקצועית של פגיעה מינית בגיל כזה והנזקים שקשה לאמוד אותם עתה, שיכול שעוד יצוצו ויצופו בהמשך.

בהקשר זה יצוין, כי לאור העובדה שהמתלוננות הן נערות, כיום בנות 13 וארבעה חודשים ו-12, קשה להעריך את מידת הנזק הנפשי שנגרם להן בפועל, ואת השלכותיו על התפתחותן ותפקודן בעתיד. נקבע בפסיקה, כי ידוע שעבירות מין המבוצעות בקטינים מטביעות בהם את חותמן וגורמות להם לנזק נפשי, כאשר לרוב, בשל גילם הצעיר של הקורבנות, קשה לאמוד את מלוא הנזק שנגרם להם בשלב מתן גזר הדין. יפים לעניין זה דברים שנאמרו בע"פ 6092/10 פלוני נ' מדינת ישראל (18.7.12):

"אומנם עבירות מין מסבות נזק, פיזי ונפשי, לכלל הנפגעים והנפגעות, אך אין ספק שפגיעה מינית בגיל צעיר יש בה כדי להשפיע בצורה קשה ומקיפה יותר על אישיותו של הנפגע ועל עולמה הפנימי של הנפגעת. אל לנו לשכוח כי בשלב זה בחייו של הפרט יש למרבית החוויות שהוא נחשף להן פוטנציאל לגבש ולעצב עוד נדבך ועוד פן באישיותו המתפתחת, והדברים הם בבחינת מקל וחומר כאשר החשיפה היא לחוויות טראומטיות ואלימות, כדוגמת תקיפה מינית".

באשר לגזירת עונשו של הנאשם אין חולק כי באשר לקטינים, מצווה בית המשפט לשקול את עניינם באופן שונה מזה של בגירים, וליתן משקל רב ומשמעותי לשיקולי השיקום, כאשר מדיניות הענישה הנוהגת בעניינם של קטינים אשר עברו עבירות, מעניקה משקל רב לעצם הקטינות- ראה ע"פ 40/09 מדינת ישראל נגד פלוני (טרם פורסם) בסעיף 9 לחוות דעתו של כב' השופט דנציגר.

הענישה בעניינם של קטינים, שונה היא משל בגירים, כאשר משקלם של השיקולים השונים משתנה וכך אף נקודת האיזון המושגת לאחר עריכת שקלא וטריא בין השיקולים השונים המונחים זה מול זה על כפות המאזניים. ראה לדוגמא ע"פ 6163/10 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם), מיום 14.3.11 מפי כב' השופט דנציגר, שם נפסק כי:

"לא הרי הענשתו של קטין כהרי הענשתו של בגיר... מקובל עלינו כי משקלו של הממד השיקומי כבד יותר בהליך הענישה של קטינים מאשר בזה של בגירים" (ע"פ 8164/02 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 577, 583)

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

עם זאת, קטינות אינה חסינות או מגן מפני ענישה הולמת:

"... ראוי לחזור ולהדגיש כי קטינותו של פלוני ושיקומו הם אכן מרכיבים משמעותיים אשר יש לתת להם משקל רב ואף בכורה בתוך כלל השיקולים בעת גזירת עונשו של קטין. ברם, כפי שהבהרנו בפרשת פלוני – אין מדובר במרכיב אחד ואין בלתו אשר בהתקיימו נחתם מיידית גזר דינו של נאשם קטין, אלא בנקודת מוצא שונה. נקודת מוצא שבסופו של יום יש לאזנה ולשקללה מול שאר המרכיבים, שיתכן ובהתקיים החריג שקבענו לצד הכלל, יסיטו את נקודת האיזון דווקא לעבר מאסרו של קטין, והחמרה בעונשו" (ע"פ 3068/10 פלונית נ' מדינת ישראל (1.16.10)).

עוד יש לשקול את חומרת העבירה ונסיבותיה, ואף שיקולים של אינטרס הציבור, שיקולי מניעה, הרתעה וגמול (ראה ע"פ 4890/01 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1), 594).

בענייננו הנאשם ביצע מעשים קשים בשתי קטינות שהן בנות דודותיו, כשמדובר בילדות צעירות מאוד, כאשר המעשים החלו כשהקטינה ט' הייתה בת 7 וחצי, והקטינה ש' בת 8. זאת ועוד, הנאשם היה גדול מהן בפער משמעותי, במיוחד כשמדובר בגילאים אלו, שכן יש פער משמעותי בין נער בן 13 לערך, לבין ילדות בנות 7 וחצי, או 8 שנים.

בהינתן אותו פער, הנאשם היה מבחינת הקטינות, בן הדוד הבוגר יותר אשר מצופה היה כי יגן על בנות דודותיו הרכות, ויחרד לשלומו, וודאי שלא יפגע בהן באורח כלשהוא. תחת זאת הוא ניצל את האמון שנתנו בו ואת פער הגילים, כדי לתת להן הוראות לפעול כך או אחרת, כשהן חוששות לסרב, וחוששות מפניו, והוא ניצל זאת לצרכיו.

העבירות שעבר הנאשם, הינן עבירות מין חמורות שנעשו באופן פוגעני, ללא שהוא רואה כלל את הקטינות ולמעשה השתמש בהן ככלי לסיפוק יצריו, בצורה בוטה. מעשים אלו פגעו בכבודן, בגופן, ברוחן, בשלומן הנפשי והפיזי וברוחותן של הקטינות, וגרמו לנזקים רבים לקטינות, כאשר ניכר שאותות הפגיעה ילוו אותן עוד שנים רבות.

לצד זאת יש ליתן משקל לעובדה, כי הנאשם היה אף הוא קטין בגיל צעיר יחסית בעת ביצוע העבירות; כי הנאשם שהה תקופה ארוכה מאוד – כ – 3 שנים, בתנאים לא פשוטים במעון "מצפה ים" ועבר שם הליך משמעותי, בצד התפקודי כמפורט בהרחבה בתסקירי שירות המבחן לנוער, וזאת גם אם בצד הטיפולי הדרך עוד לא הסתיימה.

בהקשר זה ראוי להפנות לדברי ביהמ"ש העליון בע"פ 49/09 מדינת ישראל נ' פלוני, סג(1) 752 (2009) (להלן- ע"פ פלוני):

"אמת ויציב, כאשר מדובר בקטינים שביצעו עבירות מין חמורות, קיימים אינטרסים ציבוריים חשובים אשר מתנגשים באינטרס שיקום הקטין. ואולם, גם במקרים אלו אין

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

להשית על הקטין מאסר בפועל באופן אוטומאטי, אלא יש להכריע על דרך של איזון בין השיקולים המתחרים".

יש לזכור כי הגם שקטינות אינה מהווה חסינות בפני עונש, הרי מדובר בנאשם שהיה אף הוא בגיל צעיר מאוד בעת ביצוע העבירות - החל בביצוע העבירות בהיותו כבן 12.5 והעבירות האחרונות בוצעו בהיותו כבן 15. עוד יש לזכור שהגם שהנאשם לא השלים את התהליך במעון "מצפה ים" באופן מיטבי, ובעיקר בצד הטיפולי, שם סבר שירות המבחן שיש מקום למסגרת המשך אשר לא נמצאה בסופו של דבר, עדיין בצד השיקומי הנאשם עשה כברת דרך משמעותית.

לטובת הנאשם עומדת אף העובדה שמאז ביצוע העבירות במשך יותר משלוש שנים לא נפתחו נגדו תיקים והוא לא הסתבך בביצוע עבירות דומות.

עוד יש טעם בדברי הסניגורית, כי יש ליתן משקל לעובדה שהנאשם שהה שלוש שנים במעון "מצפה ים", הנחשב כמעון נעול והרי שבמסגרת חוק הנוער, ניתן אף להשית ענישה בדמות שהות במעון כזה. על כן, גם אם התעוררו קשיים בהתנהגותו של הנאשם במהלך שהותו במעון ובתהליך התקדמותו הטיפולית שם, עדיין יש לתת משקל לכך שהנאשם במשך שלוש שנים היה במסגרת סגורה ואינטנסיבית, הביע מוטיבציה והשתלב במסגרת, וגם בדיון האחרון הביע בסופו של דבר הסכמה להשתלב בהוסטל "מעגלים", הגם שהדבר לא צלח.

עוד מצאנו לתת משקל להתרשמות שירות המבחן כי ענישה בדמות מאסר בפועל, כמו שמבקשת המאשימה, עלולה להזיק לנאשם, להביא לרגרסיה בהתקדמות התפקודית אותה הצליח להשיג בשלוש שנים אינטנסיביות מאוד במעון "מצפה ים"; ושיקול זה הוא בעל משקל לא רק במישור האישי אלא המדובר באינטרס ציבורי כללי.

עוד ראינו חשיבות בכך ששירות המבחן ציין באותה המלצה (תסקיר מיום 6.12.21) כי במידה ויושת על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות מעל 6 חודשים הוא יופנה לשירות המבחן לנוער להתאמת תכנית ליווי לתקופה בה מרצה עבודות השירות, וכי שירות המבחן יוכל לסייע לנאשם בהפנייתו לגורמי קהילה לחיים עצמאיים וכן לפעול לשילובו במעגלים טיפוליים ולתת מענה טיפולי גם להוריו; ולדברים חשיבות רבה במיוחד לאור דברי הנאשם בפנינו ודברי אביו בדיון האחרון כי הם מעוניינים מאוד להמשיך להשתלב בטיפול.

עוד יש לזכור כי הרשעת הנאשם לבדה היא מעין עונש עבור נאשם, שכן היא מטילה עליו כתם בעיני החברה. יפים בהקשר זה דברי בית המשפט העליון בע"פ פלוני לעיל:

"כידוע, בית משפט המחוזי לנוער, בשבתו כבית משפט לעניינים פליליים, רשאי היה גם שלא להרשיע את המשיבים אלא לנקוט בדרכי טיפול בלבד (סעיף 24(2) לחוק הנוער), וזאת בשל חשיבותו של שיקול השיקום בעניינם. ואולם, על אף התכלית השיקומית, בחר בית המשפט המחוזי לנוער להרשיע את המשיבים, והדגיש

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ

כי הוא עושה כן עקב חומרת העבירות, ובמיוחד עקב הפרשי הגילאים בין הקורבן לבין המשיבים וגילו הצעיר מאוד של הקורבן. בית המשפט המחוזי לנוער סבר - ובצדק - כי שיקולי ההרתעה והגמול יוגשמו במקרה זה על ידי ההרשעה עצמה, המבטאת את סלידתה של החברה מעבירות מסוג זה. עצם ההרשעה יש בה כדי להרתיע עבריינים אחרים היות שהיא מעבירה את המסר שעבירות מעין אלה דינן הוקעה והטלת כתם של הרשעה".

נוכח כל המקובץ, ולאחר שבחנו את מכלול השיקולים המוטלים על כפות המאזניים, בהתחשב בפסיקה שהוגשה לנו, לאור חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות, והעובדה שלא נרשמו לחובת הנאשם מעשים מסוג זה, באנו לכלל מסקנה כי אין מקום להורות על השתת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה, אלא ניתן להסתפק במקרה זה בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.

מכלול נסיבות העניין מחייב מחד השתת ענישה מוחשית ומרתיעה כלפי הנאשם, ומאידך מתן משקל אף לשיקולי השיקום, לשהותו הארוכה של הנאשם במעון "מצפה ים" והתהליך שעבר שם. כל אלו מובילים למסקנה כי האיזון הראוי בין מכלול השיקולים והאינטרסים המתנגשים מצוי בהשתת עונש מאסר ממשי שירוצה בעבודות שירות, יחד עם השתת ענישה צופה פני עתיד ופיצוי לנפגעות העבירה.

אשר על כן אנו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך 8 חודשים שירוצה בעבודות שירות. בהתאם להמלצת הממונה, הנאשם ירצה את עבודות השירות במועצה דתית נתיבות.
- ב. מאסר מותנה של 9 חודשים למשך שלוש שנים מהיום והתנאי הוא שלא יעבור כל עבירת מין.
- ג. פיצוי לנפגעות העבירה בסך 25,000 ₪ לכל אחת.
- ד. אנו מורים, וזאת בהתאם להוראת סעיף 51ג(ג) לחוק העונשין אליו התייחס אף שירות מבחן בתסקירו, כי שירות המבחן יכין תוכנית ליווי ושיקום לנאשם.

הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות שהוטל עליו ביום 27.3.22 בשעה 8:00 בפני יחידת ברקאי שלוחת הממונה על עבודות השירות מחוז דרום, סמוך לכלא באר שבע.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 34134-08-18 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

העתק מפסק הדין יועבר לשירות מבחן לנוער, לממונה על עבודות השירות וכן לעורכות תסקיר נפגעות העבירה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, ה' אדר ב' תשפ"ב, 08 מרץ 2022, במעמד הצדדים.

אהרון משניות, שופט

גד גדעון, שופט

יעל רז לוי, שופטת

פרסום